

Osobitné podmienky oprávnenosti výdavkov

v rámci výzvy s kódom OPKZP-PO4-SC411-2022-74

Cieľom tejto prílohy je definovať najmä oprávnené / neoprávnené výdavky výzvy a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov. Z obsahového hľadiska je príloha rozdelená do nasledujúcich častí:

1. Zoznam oprávnených výdavkov.....	1
2. Zoznam neoprávnených výdavkov.....	2
3. Podmienka využitia vyrobenej elektriny na výrobu vodíka	4
4. Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov	4
6. Príklad stanovenia oprávnených výdavkov	5
7. Preukázanie množstva a účelu vyrobeného vodíka	6

1. Zoznam oprávnených výdavkov

Za oprávnené výdavky sa považujú investičné výdavky vynaložené prijímateľom pomoci v súvislosti s realizáciou oprávneného projektu zameraného na **výstavbu zariadení na výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE**.¹

Základný rozsah oprávnených výdavkov a špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov sú ustanovené v Nariadení Komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (ďalej len „nariadenie o skupinových výnimkách“) a následne špecifikované v [Schéme štátnej pomoci na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie v znení dodatku č. 3](#) (ďalej len „SŠP OZE“).

Všetky oprávnené výdavky sú **priamymi výdavkami**, pričom sa uplatňuje **reálne vykazovanie výdavkov**.

Poskytovateľ overuje vecnú oprávnenosť výdavkov žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len ŽoNFP) na základe posúdenia, či plánované výdavky ŽoNFP vecne spadajú do rozsahu oprávnených výdavkov určených v tomto zozname. Zoznam oprávnených výdavkov obsahuje uzavretý zoznam tried a skupín oprávnených výdavkov a v rámci nich najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov v rámci tejto výzvy v súlade s [Číselníkom oprávnených výdavkov](#), ktorý tvorí súčasť [Príručky k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty OP KŽP](#), verzia 2.7 (ďalej len „Príručka k OV pre DOP“).

Upozornenie:

Všetky typy (a príklady) oprávnených výdavkov uvedené nižšie, musia mať **priamu väzbu** na realizáciu oprávnených typov aktivít definovaných vo výzve.

Oprávnené sú iba tie výdavky, ktoré sú **nevyhnutné** pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu.

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok²

¹ Prostredníctvom zariadení využívajúcich OZE, t. j. zariadení na priamu výrobu elektrickej energie s využitím veternej a solárnej energie ako aj z plynov z čistiarní odpadových vôd a skládkového plynu.

² Radia sa sem zložky nehmotného majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako suma 2 400 EUR a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) sem možno zaradiť aj dlhodobý nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa

Skupina 013 – Softvér
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup softvéru bezprostredne súvisiaceho s meraním a riadením prevádzky zariadenia do výšky max. 10 % celkových oprávnených výdavkov (ďalej len „COV“) na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy o dodávke zariadenia a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky zariadenia a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru.
Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok
Skupina 021 – Stavby
<ul style="list-style-type: none"> ▪ stavebné práce bezprostredne súvisiace s: <ul style="list-style-type: none"> - výstavbou / inštaláciou zariadení³ na výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE¹ (napr. inštalácia / osadenie zariadenia); - realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplývajú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov, t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny⁴).
Skupina 022 – Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, vrátane dodávky a montáže zariadení a prvého zaškolenia zariadení, ak <u>nie sú</u> obstarávané ako súčasť stavebných prác, ▪ modernizácia⁵ strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ak ich modernizácia súvisí so zariadeniami, ak <u>nie je</u> realizovaná ako súčasť stavebných prác.

V prípade identifikácie neoprávnených výdavkov ŽoNFP z dôvodu vecnej neoprávnenosti, neúčelnosti alebo neehospodárnosti poskytovateľ v procese konania o ŽoNFP (odborného hodnotenia) zníži výšku COV ŽoNFP o identifikované neoprávnené výdavky, ktoré nebudú z OP KŽP financované.

Ak poskytovateľ identifikuje **viac ako 25 %** finančnej hodnoty žiadateľom navrhovaných COV ŽoNFP ako **vecne neoprávnených a/alebo neúčelných**, poskytovateľ vydá **Rozhodnutie o neschválení ŽoNFP**.

2. Zoznam neoprávnených výdavkov

Neoprávnené výdavky pre dopytovo orientované projekty **sú uvedené v kapitole 8 Príručky k OV pre DOP**. Niektoré z týchto výdavkov ako aj **niektoré výdavky špecificky neoprávnené pre predmetnú výzvu sú uvedené nižšie:**

- výdavky, ktoré priamo nesúvisia s výstavbou zariadení na výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE¹;
- výdavky, ktoré sú definované ako neoprávnené v schéme štátnej pomoci;

rovná tejto sume alebo je nižšie, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

³ Pod výstavbou / inštaláciou sa rozumie dodávka, inštalácia, funkčné skúšky a zaškolenie obsluhy zariadení na výrobu elektriny z OZE, výrobu vodíka elektrolýzou s využitím elektriny z OZE prostredníctvom zariadení inštalovaných v rámci projektu. Zahŕňa najmä výdavky na obstaranie zariadení využívajúcich OZE, zariadení na uskladnenie elektrickej energie, elektrolýzer vrátane všetkých nevyhnutných súčastí, zariadenie na uskladnenie vodíka s príslušenstvom, montážny materiál a všetky nevyhnutné komponenty a práce na uvedenie zariadení do skúšobnej a trvalej prevádzky.

⁴ Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

⁵ Jedná sa o také zásahy, ktoré majú za následok kvalitatívnu zmenu (napr. upgrade) výkonnosti alebo technických parametrov, ako aj rozšírenie vybavenosti alebo použiteľnosti predmetných strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia. Nejedná sa o opravy a údržbu strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia v prípade ich fyzického opotrebovania, či odstraňovania drobných závad, za účelom ich uvedenia do pôvodného alebo prevádzkyschopného stavu.

- výdavky, ktoré vznikli mimo termínu realizácie projektu, t. j. pred začiatkom realizácie projektu alebo po ukončení realizácie projektu;
- výdavky na energetický audit;
- výdavky na prípravnú a projektovú dokumentáciu;
- vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov (manuálov);
- príprava žiadosti o poskytnutie NFP;
- výdavky spojené so zabezpečením verejného obstarávania / obstarávania tovarov, služieb a prác bezprostredne súvisiacich s projektom (bez ohľadu na to, či bolo VO zabezpečené žiadateľom/prijímateľom, alebo dodávateľsky);
- výdavky na odborný autorský dohľad a technický dozor;
- rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými prácami;
- osobné/mzdové výdavky za prácu vykonanú vo vlastnej réžii (t. j. internými kapacitami) prijímateľa súvisiacu s realizáciou hlavnej aktivity projektu;
- výdavky na riadenie projektu (interné/externé);⁶
- prevádzkové (režijné) výdavky;
- cestovné náhrady;
- nákup alebo nájom materiálu (napr. kancelársky, spotrebný materiál a pod.);
- spotreba energie a ostatných neskladovateľných dodávok;
- výdavky na spaľované palivo, alebo na výrobu spaľovaného paliva zariadením;
- hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na nákup dlhodobého hmotného a nehmotného majetku;
- nákup prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, techniky a náradia, ktoré nesplňajú kritériá nákupu dlhodobého hmotného majetku z kapitálových výdavkov;
- výdavky súvisiace s údržbou a výmenou malých častí a komponentov existujúceho zariadenia, ktoré sú bežne vykonávané počas životnosti zariadenia;
- nákup nehmotného majetku (napr. softvér), ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400 EUR alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) nebol zaradený do triedy 01 - Dlhodobý nehmotný majetok;
- nájom prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, techniky a náradia;
- výdavky na nákup a nájom dopravných prostriedkov a dopravných zariadení;
- výdavky na informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu)⁷;
- správne poplatky⁸, miestne poplatky a pod.;
- daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“);

⁶ Uvedené nezbuje prijímateľa povinnosti zabezpečiť riadenie projektu, ktoré zahŕňa: finančné riadenie projektu, monitorovanie projektu (sledovanie čiastkových a celkových výsledkov projektu), činnosti súvisiace s administráciou zmien v projekte, resp. v zmluve o poskytnutí NFP, činnosti súvisiace so zabezpečením pre projekt relevantných nástrojov v oblasti informovania a komunikácie, činnosti podporného charakteru súvisiace s realizáciou verejných obstarávaní pre účely projektu a pod.

⁷ Uvedené nezbuje prijímateľa povinnosti zabezpečiť pre projekt relevantné informačné nástroje, ktoré súvisia s informovaním verejnosti o podpore, ktorú projekt získal z európskych štrukturálnych a investičných fondov a štátneho rozpočtu SR na jeho spolufinancovanie. Jednotlivé nástroje pre informovanie a komunikáciu (vrátane technických parametrov a minimálnych požiadaviek) sú bližšie špecifikované v platnej verzii [Manuálu pre informovanie a komunikáciu a viditeľnosť podpory z OP KŽP](#).

⁸ Podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

- výdavky na marketing;
- leasing.

Uvedené neoprávnené výdavky nepredstavujú kompletný (konečný) zoznam. Poskytovateľ nemôže, vzhľadom na rozmanitosť činností realizovaných na základe tejto výzvy, identifikovať všetky neoprávnené výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou projektov vzniknúť.

3. Podmienka využitia vyrobenej elektriny na výrobu vodíka

Podmienka je zakotvená vo výzve v PPP č. 10, časti *Podmienky oprávnenosti aktivít projektu* písm. b) bod ii a vyjadruje, že vyrobená elektrická energia sa bude prioritne využívať na výrobu vodíka.

Podmienka bude naplnená pri kumulatívnom splnení 2 subpodmienok:

- ročná produkcia elektrickej energie bude porovnateľná s ročnou produkciou vodíka **a zároveň**
- inštalovaný výkon zariadenia na výrobu elektriny nepresiahne 10 násobok inštalovaného príkonu elektrolyzéra.

Pre účely tejto podmienky sa:

- **ročnou produkciou elektrickej energie** (MWh/rok) rozumie inštalovaný elektrický výkon, ktorý môže výrobná jednotka dodávať pri podmienkach prevádzky určených výrobcom zariadenia vynásobený predpokladaným počtom prevádzkových hodín za rok (hod/rok),
- **ročnou produkciou vodíka** (MWh/rok) rozumie množstvo vyrobeného vodíka v objemových alebo hmotnostných jednotkách za jednotku času (Nm³ H₂/hod resp. kg H₂/hod) vynásobené špecifickou spotrebou elektriny (kWh/Nm³ H₂ resp. kWh/kg H₂) pri podmienkach prevádzky určených výrobcom zariadenia a predpokladaným počtom prevádzkových hodín za rok (hod/rok),
- **inštalovaným výkonom zariadenia na výrobu elektriny** rozumie inštalovaný elektrický výkon, ktorý môže výrobná jednotka dodávať pri podmienkach prevádzky určených výrobcom (MW),
- **inštalovaným príkonom elektrolyzéra** (MW) rozumie množstvo vyrobeného vodíka v objemových alebo hmotnostných jednotkách za jednotku času (Nm³ H₂/hod resp. kg H₂/hod) vynásobené špecifickou spotrebou elektriny (kWh/Nm³ H₂ resp. kWh/kg H₂) pri podmienkach prevádzky určených výrobcom zariadenia.

4. Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov v zmysle SŠP OZE

Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov sú ustanovené v čl. 41 nariadenia o skupinových výnimkách a zároveň v SŠP OZE v znení dodatku č. 3 aplikovanej pre túto výzvu.

Podmienky oprávnenosti výdavkov podľa SŠP OZE

Oprávnené sú iba výdavky na nové zariadenia.

Pomoc sa neposkytuje ani nevypláca po tom, ako zariadenie začalo fungovať.

Neoprávnené sú výdavky, ktoré nie sú priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne ochrany životného prostredia.

Spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov

V zmysle čl. I SŠP OZE sú oprávnenými výdavkami mimoriadne investičné výdavky potrebné na podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Určujú sa takto:

- a) ak výdavky na investovanie do výroby energie z obnoviteľných zdrojov možno v celkových investičných výdavkoch identifikovať ako osobitnú investíciu, napríklad ako ľahko identifikovateľný prídavný komponent už existujúceho zariadenia, tieto výdavky súvisiace s energiou z obnoviteľných zdrojov predstavujú oprávnené výdavky;
- b) ak výdavky na investovanie do výroby energie z obnoviteľných zdrojov energie možno identifikovať odkazom na podobnú, menej ekologickú investíciu, k realizácii ktorej by dôveryhodným spôsobom došlo i bez pomoci, tento rozdiel medzi výdavkami na obe investície predstavuje výdavky súvisiace s energiou z obnoviteľných zdrojov, a teda oprávnené výdavky.

Pre účely tejto výzvy sa výška oprávnených výdavkov určí podľa písm. b).⁹

Oprávnený výdavok sa určí ako rozdiel medzi výdavkom do výroby energie z obnoviteľných zdrojov (predmet projektu = výstavba zariadenia na výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE) a podobným menej ekologickým výdavkom (kontrafaktuálna investícia = zariadenie parnej reformácie metánu), ktorý by sa dôveryhodne uskutočnil aj bez pomoci. Na uvedený rozdiel sa následne uplatní stanovená miera intenzity pomoci.

Kontrafaktuálna investícia sa vzťahuje na technicky porovnateľnú investíciu do výroby energie z obnoviteľných zdrojov (predmet projektu). Teda **kontrafaktuálna investícia musí mať porovnateľnú výrobnú kapacitu a ďalšie technické vlastnosti ako predmet projektu** s výnimkou environmentálnych parametrov.

5. Príklad stanovenia oprávnených výdavkov¹⁰

Situácia:

Podnik plánuje vyrábať 160 000 kg H₂/rok elektrolýzou pomocou elektriny z fotovoltickej elektrárne. Vyrobeným vodíkom bude zásobovať vodíkovú čerpaciu stanicu určenú pre vodíkové cestné vozidlá. Ako stanoviť výšku oprávnených výdavkov?

Riešenie:

V prvom kroku je potrebné určiť množstvo energie potrebné na prevádzku elektrolýzera v súlade s podmienkami definovanými v kapitole 3. Následne je potrebné určiť technické parametre FVE. V druhom kroku je potrebné určiť technické parametre zariadenia parnej reformácie metánu. V treťom kroku sa určia investičné náklady predmetu projektu, kontrafaktuálnej investície a vypočíta sa výška pomoci.

Krok 1a: Stanovenie základných technických parametrov polymérového elektrolýzera

Požadované množstvo vyrobeného vodíka: 160 000 kg H₂/rok

Priemerná spotreba elektriny: 52,8 kWh/kg H₂

Predpokladaná celková ročná spotreba elektriny: 8 448 MWh/rok

Inštalovaný výkon polymérového elektrolýzera: 1 MW

Krok 1b: Stanovenie základných technických parametrov FVE

⁹ V rámci tejto výzvy nie je možné stanoviť výšku výdavkov kontrafaktuálnej investície výpočtom podľa čl. I ods. 3 SŠP OZE.

¹⁰ Investičné náklady uvedené v príklade sú len informatívne a slúžia len na ukážku postupu pri určovaní oprávnených výdavkov.

Počet prevádzkových hodín: 845 hod/rok

Inštalovaný výkon: 10 MW (určí sa podľa podmienok ustanovených v kapitole 3)

Predpokladaná ročná výroba elektriny: 8 450 MWh/rok

Predpokladaná výroba vodíka z FVE: 160 037 kg H₂/rok

Krok 2: Stanovenie základných technických parametrov zariadenia parnej reformácie metánu so zachytávaním a uskladnením uhlíka (určí sa podľa podmienok ustanovených v 5 a 6 odseku kapitoly 4)

Požadovaný výkon: 1 MW

Požadované množstvo výroby vodíka: 160 000 kg H₂/rok

Predpokladaná ročná spotreba elektriny: 8 500 MWh/rok

Krok 3: Výpočet oprávnených výdavkov a NFP

Predmet projektu

Obstarávacia cena polymérového elektrolyzéra (1 MW, 160 000 kg H₂/rok) s príslušenstvom: 2,7 mil. EUR

Obstarávacia cena FVE s príslušenstvom: 7 mil. EUR

Celková obstarávacia cena výroby vodíka elektrolyzou s využitím energie z FVE (1 MW, 160 000 kg H₂/rok): 9,7 mil. EUR

Kontraktuálna investícia

Celková obstarávacia cena zariadenia parnej reformácie metánu (1 MW, 160 000 kg H₂/rok): 2,7 mil. EUR

Výpočet oprávnených výdavkov

Oprávnené výdavky: $9,7 - 2,7 = 7$ mil. EUR

NFP: $7 \text{ mil. EUR} \times 60\% = 4,2$ mil. EUR

6. Preukázanie množstva a účelu vyrobeného vodíka

Preukázanie množstva a účelu vyrobeného vodíka v zmysle PPP č. 10 písm. b) bod ii a iii

V čase udržateľnosti projektu bude prijímateľ preukazovať množstvo vyrobeného vodíka ako aj účel¹¹ na ktorý sa bude vyrobený vodík využívať.

Množstvo vyrobeného vodíka vyjadruje ročnú produkciu vodíka reprezentovanú súčinom spotreby elektriny elektrolyzéra a jeho účinnosťou. Teda určí sa súčinom hodnoty ročného odpočtu prevádzkového meradla merajúceho spotrebu elektrolyzéra a účinnosťou elektrolyzéra stanovenou v projektovej dokumentácii.

Inštalácia prevádzkového meradla má byť realizovaná v súlade s prevádzkovými predpismi. Pri inštalácii prevádzkového meradla je potrebné vypracovať zápis, ktorý obsahuje minimálne tieto informácie: dátum inštalácie, počiatočný stav meradla, konečný stav meradla (pri výmene), meno a priezvisko oprávnenej osoby - tlačným písmom a podpis oprávnenej osoby.

Nedosahovanie stanovenej ročnej produkcie vodíka a/alebo nepreukázanie účelu jeho využitia v čase udržateľnosti projektu bude posudzované na konci udržateľnosti projektu podľa sankčného mechanizmu neplnenia merateľného

¹¹ Účel využitia vodíka prijímateľ preukáže napr. odpisom meradla na energetickom vstupe energetického zariadenia, resp. iným vhodným spôsobom.

ukazovateľa s príznakom¹² a môže mať v súlade s čl. 6 Zmluvy o poskytnutí NFP za následok podstatné porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré bude spojené s povinnosťou prijímateľa vrátiť NFP alebo jeho časť.

¹² **Žiadateľ je povinný** vo formulári ŽoNFP jednoznačne **identifikovať riziká** vplývajúce na plnenie podmienky preukázania množstva a účelu vyrobeného vodíka v zmysle PPP č. 10 písm. b) bod ii a iii.